

Дискретна математика 2

Лекция начинается

-Сегодня у нас клуб упоротых любителей математики.

Contents

1	Лекція 1	5
1.1	Подільність чисел	5
1.2	Найбільший спільний дільник	6
1.3	Алгоритм Евкліда	7
2	Лекція 2	9
2.1	Найменше спільне кратне	9
2.2	Евклідові послідовності	10
3	Лекція 3	13
3.1	Розширений алгоритм Евкліда	13
3.2	Лінійні діафантові рівняння	14
4	Лекція 4	17
4.1	Прості числа	17
4.2	Розподіл простих чисел	17
4.3	Основна теорема арифметики	19
5	Лекція 5	21
5.1	Мультиплікативні функції	21

CHAPTER 1

Лекція 1

1.1 Подільність чисел

- властивості натуральних чисел

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$$

$$\mathbb{N}_0 = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$$

$$\mathbb{Z} = \{-1, 0, 1, -2, 2, \dots\}$$

Definition 1.1.1. a поділяється на b — $a \div b$ або b ділить a (b є дільником) $b \mid a$.

$$a \div b \Leftrightarrow \exists k \in \mathbb{Z} : a = kb$$

Property.

1. $a \neq 0, a \div 0$

2. $a \neq 0, 0 \div a$

3. $a \div b, b \div c \Rightarrow a \div c$

4. $a \div 1$

5. $a \div c, b \div c \Rightarrow (\alpha a \pm \beta b) \div c$

6. $a \div b \Leftrightarrow ac \div bc, c > 0$

Theorem 1.1.1 (про ділення з остачею).

$$\forall a, b \in \mathbb{Z} \exists! q, r : q \in \mathbb{Z}, r \in \mathbb{N} \ 0 \leq r < |b| \ a = bq + r$$

Proof.

1. Існування

$bq, q \in \mathbb{Z}$ - росте необмежено. $\exists q; bq \leq a \leq b(q+1), r = a - bq$.

2. Єдиність

Нехай $a = bq + r, a = bq' + r'$

$0 = b(q - q') + (r - r') \Rightarrow (r - r') : b, -|b| < r - r' < |b| \Rightarrow$
 $\Rightarrow r - r' = 0, q = q'.$

□

$q = \lfloor \frac{a}{b} \rfloor$ - частка.

$r = a + b \cdot \lfloor \frac{a}{b} \rfloor$ - остача $= a \bmod b$.

1.2 Найбільший спільний дільник

Найбільший спільний дільник: НСД(a, b)(українська нотація), $\gcd(a, b)$ (англійська нотація), (a, b) (спеціалізована література з теорії чисел).

Definition 1.2.1. $\gcd(a, b) = d :$

1. $a : d, b : d$

2. d — max додатне число, яке задовільняє 1.

Property.

1. $\gcd(a, b) = b \Leftrightarrow a : b$

2. $a \neq 0 : \gcd(a, 0) = a$

3. $\gcd(a, b)$ поділяється на довільний спільний дільник a та b

4. $c > 0 : \gcd(ac, bc) = c \gcd(a, b)$

5. $d = \gcd(a, b) \Rightarrow \gcd(\frac{a}{d}, \frac{b}{d})$

Lemma 1.2.1.

$$\gcd(a, b) = \gcd(b, a - b)$$

Proof.

$$d = \gcd(a, b), d' = \gcd(b, a - b)$$

Нехай $d > d'$

$$a : d, b : d \Rightarrow (a - b) : d \Rightarrow d - \text{спільний дільник } b \text{ та } a - b \Rightarrow d' : d - \text{Упс!}$$

Нехай $d < d'$

$$b : d', a - b \Rightarrow b + (a - b) = a : d' - \text{Упс!}$$

□

Consequence. $a \geq b : \gcd(a, b) = (b, a \bmod b)$ *Proof.* $a = bq + r$

$$\gcd(a, b) = \underbrace{\dots}_{q \text{ разів}} \gcd(r, b)$$

□

1.3 Алгоритм Евкліда

Вхід: $a, b \in \mathbb{N}$ Вихід: $d = \gcd(a, b)$

$$r_0 := a, r_1 := b$$

$$r_0 = r_1 q_1 + r_2$$

$$r_1 = r_2 q_2 + r_3$$

$$r_2 = r_3 q_3 + r_4$$

$$\vdots$$

$$r_{n-1} = r_n q_n, r_n = d$$

Proof. $r_{i+1} = r_i \bmod r_{i-1}$

$$r_0 \geq r_1 > r_2 > \dots > r_n > r_{n+1} = 0$$

$$\gcd(a, b) = \gcd(r_0, r_1) = \gcd(r_1, r_2) = \gcd(r_2, r_3) = \dots = \gcd(r_{n-1}, r_n) = \gcd(r_n, 0) = 0$$

□

Lemma 1.3.1.

$$\forall i, r_{i+2} < \frac{r_i}{2}$$

Proof. $r_i = r_{i+1} q_{i+1} + r_{i+2} \geq r_{i+1} + r_{i+2} > r_{i+2} + r_{i+2} = 2r_{i+2}$

□

 \Rightarrow АЕ зробить $\leq 2 \lceil \log_2 a \rceil$ кроків.**Example:**

$$\gcd(123, 456).$$

$$123 = 456 \cdot 0 + 123$$

$$456 = 3 \cdot 123 + 87$$

$$123 = 87 \cdot 1 + 36$$

$$87 = 36 \cdot 2 + 15$$

$$36 = 15 \cdot 2 + 6$$

$$15 = 6 \cdot 2 + 3$$

$$6 = 3 \cdot 2 \Rightarrow \gcd = 3$$

Example:

Для яких n : $\frac{3n+1}{5n+1}$ - скоротний?

$$5n + 2 = (3n + 1) \cdot 1 + (2n + 1)$$

$$3n + 1 = (2n + 1) \cdot 1 + n$$

$$2n + 1 = n \cdot 2 + 1$$

$$n = 1 \cdot n \Rightarrow \gcd(3n + 1, 5n + 2) = 1$$

CHAPTER 2

Лекція 2

2.1 Найменше спільне кратне

$a, b \in \mathbb{N}$

$M = \text{НСК}(a, b), \text{lcm}(a, b), [a, b]$

1. $M : a, M : b$
2. M — min таке число

Property.

1. $\text{lcm}(a, 0)$ - 'на доске был нарисован грустный смайлик'
2. $\text{lcm}(a, b) = a \Leftrightarrow a : b$
3. a, b - взаємнопрості $\Rightarrow \text{lcm}(a, b) = a \cdot b$
4. Довільне спільне кратне a та $b : \text{lcm}(a, b)$
5. $\forall c > 0, \text{lcm}(ac, bc) = c \text{lcm}(a, b)$
6. $\frac{\text{lcm}(a, b)}{a}$ та $\frac{\text{lcm}(a, b)}{b}$ - взаємнопрості

Theorem 2.1.1.

$$\forall a, b \in \mathbb{N} : \text{gcd}(a, b) \cdot \text{lcm}(a, b) = a \cdot b$$

Proof. Нехай $d = \text{gcd}(a, b)$, $a = a_1 \cdot d$, $b = b_1 \cdot d$.

$$\text{gcd}(a_1, b_1) = 1, \text{lcm}(a_1, b_1) = a_1 \cdot b_1, \text{lcm}(a, b) = d \cdot a_1 \cdot b_1$$

$$d \cdot \text{lcm}(a, b) = (a_1 \cdot d) \cdot (b_1 \cdot d) = a \cdot b$$

□

Theorem 2.1.2.

$$\forall a, b \in \mathbb{N} : \text{gcd}(a, b, c) = \text{gcd}(\text{gcd}(a, b), c) = \text{gcd}(a, \text{gcd}(b, c))$$

Proof. $d = \gcd(a, b, c)$

$$d' = \gcd(a, b) \Rightarrow d' \mid d, c \mid d \Rightarrow d = \gcd(c, d')$$

□

$$\text{lcm}(a, b, c) = \text{lcm}(\text{lcm}(a, b), c) = \text{lcm}(a, \text{lcm}(b, c))$$

Theorem 2.1.3.

$$\forall a, b, c \in \mathbb{N} : \text{lcm}(a, b, c) = \frac{a \cdot b \cdot c \cdot \gcd(a, b, c)}{\gcd(a, b) \cdot \gcd(b, c) \cdot \gcd(c, a)}$$

Решітка(*lattice*) - $< A, \leq, \sup, \inf >$

Example:

1. множини, \subseteq, \cap, \cup
 $|A| + |B| = |A \cup B| + |A \cap B|$
2. $\mathbb{R}, \leq, \max, \min$
 $a + b = \max\{a, b\} + \min\{a, b\}$
3. $\mathbb{N}, \mid, \text{lcm}, \gcd$
 $a \cdot b = \text{lcm}(a, b) \cdot \gcd(a, b)$

$$\max\{a_1, \dots, a_n\} = a_1 + \dots + a_n - \min\{a_1, a_2\} - \dots - \min\{a_{n-1}, a_n\} + \min\{a_1, a_2, a_3\} - \min\{a_1, a_2, a_3, a_4\}$$

2.2 Евклідові послідовності

Послідовність $a_0, a_1, \dots, a_i \in \mathbb{R}$ - евклідова, якщо $\forall n, m \in \mathbb{N}_0 \quad n > m :$
 $\gcd(a_n, a_m) = \gcd(a_m, a_{n-m}) \Rightarrow \gcd(a_n, a_m) = \gcd(a_m, a_{n \bmod m})$

Theorem 2.2.1.

$$(a_i) - \text{евклідова і } a_0 = 0, \text{ то } \forall n, m : \gcd(a_n, a_m) = a_{\gcd(n, m)}$$

Proof.

$n = m$ - очевидна.

$n > m$:

$d = \gcd(n, m)$ АЕ породжує послідовність r_0, r_1, \dots, r_t , де $r_0 = n$,

$r_1 = m, r_t = d, r_{t+1} = 0, r_{i+1} = r_{i-1} \bmod r_i$

$\gcd(a_n, a_m) = \gcd(a_{r_0}, a_{r_1}) = \gcd(a_n, a_m) = \gcd(a_{r_1}, a_{r_2}) = \dots = \gcd(a_{t_0}, a_{t_{i+1}}) =$

$a_{r_t} = a_0$ □

Consequence.

Якщо додатково $a_1 = 1$, то $\gcd(n, m) = 1 \Rightarrow \gcd(a_n, a_m)$

Example:

$$a_k = k$$

Example:

$$a_k = 2^k - 1$$

$$\gcd(a_n, a_m) = ? \gcd(a_m, a_{n-m})$$

$$a_n = 2^n - 1 = 2^n - 2^m - 1 = 2^m(2^{n-m} - 1) + (2^m - 1) = 2^m \cdot a_{n-m} + a_m = a_n$$

$$\gcd(2^n - 1, 2^m - 1) = 2^{\gcd(n, m)} - 1$$

Example:

$$a_k = \alpha^k - 1, \alpha \in \mathbb{N}, \alpha \geq 2$$

$$a_0 = 0, a_1 = \alpha - 1 \neq 1$$

Example:

$$a_k = \alpha^k - \beta^k, \alpha, \beta \in \mathbb{N}, \alpha > \beta \geq 2$$

(a_i) - евклідова і $a_0 = 0$, то $\forall n > m : \gcd(a_n, a_m) = 1$

CHAPTER 3

Лекція 3

3.1 Розширений алгоритм Евкліда

Theorem 3.1.1 (Лема Безу).

$$\forall a, b \in \mathbb{N}, d = \gcd(a, b) \quad \exists u, v \in \mathbb{Z}, d = au + bv$$

Proof.

$$r_0 = r_1 q_1 + r_2$$

$$r_1 = r_2 q_2 + r_3$$

$$r_2 = r_3 q_3 + r_4$$

\vdots

$$r_{n-3} = r_{n-2} q_{n-2} + r_{n-1}$$

$$r_{n-2} = r_{n-1} q_{n-1} + r_n$$

$$r_{n-1} = r_n q_n$$

$$\begin{aligned} \text{Тоді } d = r_n &= r_{n-2} - r_{n-1} q_{n-1} = r_{n-2} - q_{n-1} (r_{n-3} - r_{n-2} q_{n-2}) = \dots = \\ &= u \cdot r_0 + v \cdot r_1 \end{aligned}$$

□

Consequence.

1. $d = au + bv \Rightarrow$ одне з чисел u, v - недодатне, а інше - невід'ємне.
2. $d = \gcd(x_1, x_2, \dots, x_k) \Rightarrow a_1, a_2, \dots, a_k \in \mathbb{Z} : d = a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots + a_k x_k$
3. $\forall i : u_i, v_i \in \mathbb{Z} \quad r_i = au_i + bv_i \Rightarrow u_0 = 1, v_0 = 0, u_1 = 0, v_1 = 1$
$$u_{i+1} = u_{i-1} - u_i q_i, \quad v_{i+1} = v_{i-1} - v_i q_i, \quad r_{i+1} = r_{i-1} - q_i r_i = (au_{i-1} + bv_{i-1}) - q_i(au_i + bv_i) = a \underbrace{(u_{i-1} - q_i u_i)}_{u_{i+1}} + b \underbrace{(v_{i-1} - q_i v_i)}_{v_{i+1}}$$

Example:

$$\begin{aligned}
& \gcd(123, 456). \\
123 &= 456 \cdot 0 + 123 \\
456 &= 3 \cdot 123 + 87 & q_1 &= 3 \\
123 &= 87 \cdot 1 + 36 & q_2 &= 1 \\
87 &= 36 \cdot 2 + 15 & q_3 &= 2 \\
36 &= 15 \cdot 2 + 6 & q_4 &= 2 \\
15 &= 6 \cdot 2 + 3 & q_5 &= 2 \\
6 &= 3 \cdot 2 & q_6 &= 2 \Rightarrow \gcd = 3
\end{aligned}$$

		q_1	q_2	q_3	q_4	q_5	
		3	1	2	2	2	
u_i	1	0	1	-1	3	-7	17
v_i	0	1	-3	4	-11	26	-63

Theorem 3.1.2.

$\gcd(a, b)$ – min додатне число, яке має форму $au + bv$, $u, v \in \mathbb{Z}$

Proof.

$$1. C = \{au + bv \mid u, v \in \mathbb{Z}\}$$

$$d' = \min\{d' > 0\}, d \in C \text{ тоді } \forall d \in C : c \vdots d'$$

$$\text{Нехай } c' = au' + bv', c' \vdots d', \text{ тоді } c = q'd' + r', 0 < r' < d'$$

$$\begin{aligned}
r' &= c' - q'd' = (au' + bv') - q'(au'_\alpha + bv'_\alpha) = \\
&= a(u' - q'u'_\alpha) + b(v' - q'v'_\alpha) - \text{Упс!}
\end{aligned}$$

$$2. d = au + bv = \gcd(a, b) \Rightarrow d \vdots d'$$

$$a = a \cdot 1 + b \cdot 0 \Rightarrow a \vdots d', \quad b = a \cdot 0 + b \cdot 1 \Rightarrow b \vdots d'$$

$$\Rightarrow d' - \text{спільний дільник } a \text{ та } b \Rightarrow d' = au'_\alpha + bv'_\alpha \vdots d \Rightarrow d = d'$$

□

3.2 Лінійні діафантові рівняння

$$f(x_1, x_2, \dots, x_n) = 0, x_i \in \mathbb{Z}$$

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n = c, a_i \in \mathbb{Z}, c \in \mathbb{Z}$$

$$ax + by = c, a, b, c \in \mathbb{Z} - \text{коефіцієнти}, x, y \in \mathbb{Z} - \text{невідомі.}$$

Theorem 3.2.1.

Нехай $ax + by = c$ $d = \gcd(a, b)$

1. рівняння має розв'язки $\Leftrightarrow c : d$

2. $a = a_0 \cdot d$, $b = b_0 \cdot d$, $c = c_0 \cdot d$, (x_0, y_0) - якийсь розв'язок рівняння.

Тоді довільний розв'язок (x, y) :

$$\begin{cases} x = x_0 + b_0 \cdot t \\ y = y_0 - a_0 \cdot t \end{cases} \quad t \in \mathbb{Z}$$

Proof.

1. Якщо $c : d$, але $ax + by : d$ то Упс!

Якщо $c : d$, то $a_0x + b_0y = c_0$ - еквівалентне рівняння

$1 = a_0u + b_0v \Rightarrow x_0 = u \cdot c_0$, $y_0v \cdot c_0$ - розв'язки.

$$2. \quad ax + by = a(x_0 + b_0t) + b(y_0 - a_0t) = \underbrace{(ax_0 + by_0)}_{=c} + \underbrace{(ab_0t - ba_0t)}_{a_0b_0dt - a_0b_0dt} = c$$

Нехай (x, y) - розв'язок рівняння

$$ax + by = 0, \quad ax_0 + by_0 = c \Rightarrow a(x - x_0) + b(y - y_0) = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow a_0(x - x_0) + b_0(y - y_0) = 0 \quad \gcd(a_0, b_0) = 1 \Rightarrow 1 = a_0u + b_0v \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 0 = \underbrace{a_0u}_{=(1-b_0v)} (x - x_0) + b_0v(y - y_0) = (x - x_0) + b_0(u(y - y_0) - v(x - x_0)) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x - x_0 : b_0, \quad x - x_0 = b_0 \cdot t, \quad t \in \mathbb{Z} \Rightarrow a_0 \cdot b_0t + b_0(y - y_0) = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow y - y_0 = -a_0t$$

□

Example:

$$15x + 9y = 27$$

$$15 = 9 \cdot 1$$

$$9 = 6 \cdot 1 + 3$$

$$6 = 3 \cdot 2 \Rightarrow 3 = 15 \cdot (-1) + 9 \cdot 2$$

$$27 : 3 \Rightarrow \text{розв'язки існують}$$

$$5x + 3y = 9$$

$$1 = 5 \cdot (-1) + 3 \cdot 2$$

$$x_0 = 9, \quad y_0 = 18$$

$$\begin{cases} x = -9 + 3 \cdot t \\ y = 18 - 5 \cdot t \end{cases}$$

$$t = 10 : \quad x = -9 + 30 = 21, \quad y = 18 - 50 = -32$$

$$\left| \begin{array}{l} 5 \cdot 21 - 3 \cdot 32 = 105 - 96 = 9 \\ ?t : \quad x > 0, y > 0 \\ \begin{cases} -9 + 3t > 0 \\ 18 - 5t > 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t > 3 \\ t < 3,6 \end{cases} \end{array} \right.$$

CHAPTER 4

Лекція 4

4.1 Прості числа

$n \in \mathbb{N}$ - просте \Leftrightarrow має рівно два дільники 1 та n

$n \in \mathbb{N}$ - складене $\Leftrightarrow \exists a : 1 < a < n \quad n : a$

1 - не просте, не складене

Lemma 4.1.1.

$$n \in \mathbb{N} : \gcd(n, n+1) = 1$$

Theorem 4.1.2 (Евклід).

Якщо $A = \{p_1, p_2, \dots, p_n\}$ - скінченна сукупність простих чисел, то існує просте $\underline{P} \notin A$

Proof.

$$Q = p_1 p_2 p_3 \dots p_n + 1 \Rightarrow Q : p_i, \quad n = \overline{1, n}$$

Q - або просте, або має простий дільник

□

Consequence.

Простих чисел нескінченно багато

Lemma 4.1.3.

$$n \in \mathbb{N} - \text{складене} \quad d > 1 - \min \text{ дільник } n \Rightarrow d - \text{просте}$$

Proof.

Нехай d - складене, $d = a \cdot b$, $a, b \neq 1$, $d : a$, $n : d \Rightarrow n : a$ - Упсв!

□

4.2 Розподіл простих чисел

Сито Ератросфена(пошук простих чисел?)

2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

// Беремо перше число яке тут є. Це число 2 - воно просте. Після чого беремо

і викреслюємо кожне друге число.

② 3 ~~4~~ 5 ~~6~~ 7 ~~8~~ 9 ~~10~~ 11 ~~12~~ 13 ~~14~~ 15 ~~16~~ 17 ~~18~~ 19 ~~20~~

// Беремо перше незакреслене число. Це число 3 - воно просте. Викреслюємо кожне третє число в цьому ряду.

② ③ ~~4~~ 5 ~~6~~ 7 ~~8~~ 9 ~~10~~ 11 ~~12~~ 13 ~~14~~ 15 ~~16~~ 17 ~~18~~ 19 ~~20~~

// Беремо наступне. Це 5 - просте. Викреслюємо кожне п'яте число. Ну вони вже викреслині. Тому далі уже нічого не викреслюється.

② ③ ~~4~~ ⑤ ~~6~~ 7 ~~8~~ 9 ~~10~~ 11 ~~12~~ 13 ~~14~~ 15 ~~16~~ 17 ~~18~~ 19 ~~20~~

Lemma 4.2.1.

$$n = a \cdot b, \quad 1 < a, b < n \Rightarrow \min\{a, b\} \leq \sqrt{n} \leq \max\{a, b\}$$

Proof. Від супротивного □

Consequence.

У ситі Ератросфена для $2 \dots N$ після викреслень чисел $\leq \sqrt{n}$ залишаються прості.

Example:

$\forall m \in \mathbb{N}$: існують m послідовних натуральних складених чисел.

$(m+1)! : 2, (m+1)! : 3, (m+1)! : 5, \dots, (m+1)! : (m+1).$

Example:

Прості числа-близнюки p, q : прості, $p - q = 2$

Наразі найбільша відома пара чисел близнюків: $2996863034895 \cdot 2^{1290000} \pm 1$

Example:

Прості числа Мерсена: $M_p = 2^p - 1$ - просте, $M_n = 2^n - 1$ - складене

Lemma 4.2.2.

$$M_p - \text{просте} \Rightarrow p - \text{просте} . \quad p = a \cdot b \Rightarrow M_p = 2^{ab} - 1 : 2^a - 1$$

Постулат Бертрана

$\forall n \in \mathbb{N}, \geq 4$. інтервал $n \dots 2n - 2$ містить просте число.

Функція розподіла простих чисел $\Pi(x)$

$\Pi(x)$ = кількість простих чисел $< x$.

$$\frac{1}{2} \cdot \frac{x}{\log_2 x} \leq \Pi(x) \leq 5 \cdot \frac{x}{\log_2 x} \rightarrow \alpha \cdot \frac{x}{\ln x} \leq \Pi(x) \leq \beta \cdot \frac{x}{\ln x}, \quad \alpha = 0.92129, \beta = 1,10555$$

Theorem 4.2.3 (Адамер, Вале).

$$\Pi(x) \sim \frac{x}{\ln x} (\Pi(x) \sim \int_2^x \frac{dt}{\ln t}) \Rightarrow p_n \sim n \cdot \ln n$$

Theorem 4.2.4 (Діріхле).

Якщо $\gcd(a, b) = 1$, то існує ∞ простих чисел виду $a \cdot m + b$

4.3 Основна теорема арифметики

Lemma 4.3.1 (Euclid).

$$p - \text{просте}, ab \vdots p \Rightarrow \begin{cases} a \vdots p \\ b \vdots p \end{cases}$$

Proof.

Нехай $ab \vdots p$, але $a \not\vdots p \Rightarrow \gcd(a, p) = 1 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \exists u, v, \quad au + pv = 1 \Rightarrow \underbrace{ab}_{\vdots p} \cdot u + \underbrace{p}_{\vdots p} \cdot bv = \underbrace{b}_{\vdots p}$$

□

Theorem 4.3.2 (основна теорема арифметики).

$\forall n \in \mathbb{N} : n = p_1^{\alpha_1} p_2^{\alpha_2} \dots p_t^{\alpha_t}$, де $p_1 < p_2 < \dots < p_t$ - прості, $\alpha_i \geq 1$ - натуральні.

Proof.

1. Існування

Нехай все вірне, n_0 - min число, яке не розкладається $\Rightarrow n_0$ - складене
 $\Rightarrow \exists a : 1 < a < n_0 : n = a \cdot b$

2. Єдність

Нехай $n = p_1^{\alpha_1} p_2^{\alpha_2} \dots p_t^{\alpha_t} = q_1^{\beta_1} q_2^{\beta_2} \dots q_t^{\beta_t}$, $n \vdots p_1 \Rightarrow q_1^{\beta_1} \dots q_t^{\beta_t} \vdots p_1 \exists i : q_i^{\beta_i} \vdots p_1 \Rightarrow$
 $\Rightarrow q_i = p_i$

□

Example:**Приклад Гільберта**

Розглянемо числа виду $4k + 1$

5, 9, 13, 17, 21, 25

$$((4k_1 + 1)(4k_2 + 1) = 4(\dots) + 1$$

Example:

1. $d \mid n \Rightarrow d = q_1^{\beta_1} q_2^{\beta_2} \dots q_t^{\beta_t}, \quad 0 \leq \beta_i \leq \alpha_i$
2. $a = p_1^{\alpha_1} p_2^{\alpha_2} \dots p_t^{\alpha_t}, \quad \alpha_i \geq 0, \quad b = p_1^{\beta_1} p_2^{\beta_2} \dots p_t^{\beta_t}, \quad \beta_i \geq 0$
 $\gcd(a, b) = \prod_{i=1}^t p_i^{\min\{\alpha_i, \beta_i\}}, \quad \text{lcm}(a, b) = \prod_{i=1}^t p_i^{\max\{\alpha_i, \beta_i\}}$
3. $a \vdots b, \quad a \vdots c, \quad \gcd(b, c) = 1 \Rightarrow a \vdots (b \cdot c)$

CHAPTER 5

Лекція 5

5.1 Мультиплікативні функції